

ΡΩΜΗΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Ἐκτον κ' εἰκοστὸν ἀριθμοῦμεν χρόνον
μέσα' στήν κλεινὴν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Χίλια κ' ἑννακόσα δέκα
κ' ἔλα τὰ σαθρὰ πελέκα.

Δεκατρεῖς τοῦ Νοεμβρίου,
τοῦ μηνὸς τοῦ σωτηρίου.

Ποῦντος σκράντα πέντε καὶ χίλια κ' ἑκατὸ.
κλαῖνε καὶ τὸν Τολστόη με κλάμμα δυνατὸ.

Ὁ «Ρωμηὸς», ἐπισταμένως τὴν κατάστασιν ἰδὼν,
στῆς Πηγῆς τῆς Ζωοδόχου μένει πάλιν τὴν ὁδόν,
μόνο' πῆγε παραπάνω, αὖξων πενηνταοκτὼ,
συνορεύει μ' ἄλλα σπῆτ' αἰ μ' ὀρίζοντ' ἀνοικτό.

**Ἄλλος δρόμος κ' ἄλλο σπῆτι
τοῦ Κρητὸς τοῦ Κυβερνήτη.**

καὶ σ' ἐκεῖνο νύκτα' μέρα
τοῦ φορτάνονται πολλοί.

Ἄνδρες νέοι μετ' ἄσμάτων
πρὸς αὐτὸ μᾶς ὁδηγοῦν,
καὶ με λίσταις ὀνομάτων
ἀπηνῶς τὸν κυνηγοῦν.

Κι' ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνέμων,
κι' ἐν τῷ μέσῳ τῆς γαλήνης,
κι' ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολέμων,
κι' ἐν τῷ μέσῳ τῆς εἰρήνης.

Ἀνορθώσεως μελλούσης ἐραστὰὶ μονομανεῖς
ἐπισείουν ἐμπροστὰ τοῦ φόβου τὸν ἑρινύην.

Δὲν θὰ σὲ τρομάξῃ τόσον εἴτε κεφαλὴ Μεδούσης,
ἢ λεόντων βρυχηθμός,
ὅσον τῶν πληρεξουσίων ταυτησὶ τῆς πρωτεοσύνης
ὁ φρικώδης ἀριθμός.

Κι' ἐγὼ σκουζὼ διατύρας ἀπὸ τέτοιο ἔχθρικο
σώσετε τὸν Κρητικό.
Σώσατέ τον ἀπὸ τῶν ἀπειροπληθεῖς ἀξίας
καὶ θερμὰς φιλοδοξίας.

Σὺ, πατρίς χρυσῶν ὀνείρων,
σὺ τὸν Κρητικό βοήθει...
σώσατέ τον ἀπὸ πλήθους
ἀνορθωτικῶν σωτήρων.

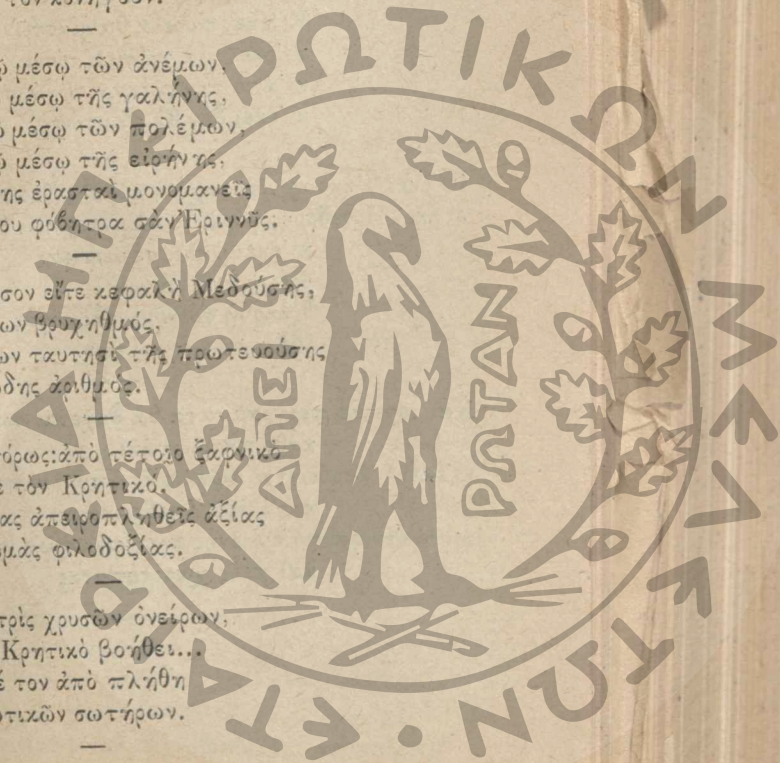
Φ.— Ὡ τῶν ἀνθρώπων δύστηνα κ' ἐλεεινὰ σαρκία!..
Π.— Ὁ κύριος Πρωθυπουργὸς ἔλλαξε κατοικία,
κι' ἂν ἔχῃς γνώμη νὰ τοῦ πῇς
περὶ τῆς νέας προκοπῆς.

Κι' ἂν Ἀνορθώσεως καὶ σὺ κυοφορῇς σπουδαίας
καὶ σωτικὰς ἰδέας,
κι' ἂν θέλῃς πληρεξούσιος τῆς νέας Ρωμηροσύνης
ἢ μόνος σου νὰ γίνῃς,
ἢ νὰ προτείνῃς κ' ἄλλον
Ρωμηρὸν ἐκ τῶν εὐλόγων.

Κι' ἂν ἔχῃς νέαν μέθοδον γιὰ τοῦ Στρατοῦ Ταμεῖα,
κι' ἂν ἔχῃς καὶ παράπονα γιὰ τὴν Ἀστυνομία,
ἢ πῶς δὲν σοῦ πεσε ποτὲ τοῦ Στόλου τὸ Λαχετό,
δὲν πρέπει, Φασουλῆ, νὰ πᾶς εἰς τὸ Ξενοδοχεῖο,
γιατὶ θαρρῶ πῶς ἐφυγε προσφάτως ἀπ' ἐκεῖ
καὶ στὴν ὁδὸν Ἀπόλλωνος μοῦ λέν πῶς κατοικεῖ.

Φ.— Ὡ τῶν ἀνθρώπων τῶν σαχλῶν ὑπέμετρος βλακεία!..
Π.— Ὁ κύριος Πρωθυπουργὸς ἔλλαξε κατοικία.

Κι' ἂν κυττάξῃς σ' ἄλλο σπῆτι
τὸν κκινούριο Κυβερνήτη,
μὰ δὲν βρίσκει κ' ἐκεῖ πέρα
ἡσυχία, Φασουλῆ.

Σώσατέ τον από τόσους πατριωτισμούς όφίμους,
και Συντεχνιών Προέδρους και Συλλόγους όξυθύμους,
σώσατέ τον από τόσους συνεργάτας ότρηρούς,
που φυτρώνουν σαν ρεπάνια στους παρόντας τους καιρούς.

Σώσατέ τον από γλώσσας,
που σε κάνουν να τ'α χάσεις,
σώσατέ τον από τόσας
υποδείξεις και προτάσεις.

Σώσατέ τον από μύστας
νέων ιδεών ευρώστων,
σώσατέ τον από λίστας
των γνωστών και των άγνωστων.

Σώσατέ τον από τούτο τό περιδομβούν μελίσει,
σώσατε τον από καθένα, που ζητεί να του μιλήσει,
σώσατε τον κι από καθένα μιγοχάφτη χασομέρη,
που την νάρκη του προθύμως στον Πρωθυπουργό προσφέρει.

Σώσατέ τον, σώσατέ τον από πλήθη διαφόρων
και πλουσίων, και απόρων,
σώσατέ τον από φίλους
ή μικρούς ή και μεγάλους,
σώσατε τον από στωμύλους,
κι από σιγηλούς κι άλλόλους.

Σώσατέ τον από τόσους, που μες στη μεγάλη κρίση
δεν αφήνουν δίχως σκέψη την πολυζέρη των κουτρα,
σώσατέ τον από τόσους, που προσμένουν να τους κρίσει,
κι αν δεν πάρουνε τό κρίσμα, θα του κατεβάσουν μούτρα,
και θα γράψουν τον Λευτέρη
στου διαβόλου τό τεφτέρι.

Φ. — Ω των ανθρώπων των σαχλών παντοτεινή κακία.
Π. — Ο κύριος Πρωθυπουργός άλλαξε κατοικία,
μά κι αν καθίσει σε βουνά και σε παρθένα δάση
κι εκεί δεν θα συχάσει.

Κι αν φύγεις έρημον σιγής
σαν πλάνης έρημίτης,
κι αν εις όπας κρυφθής της γής
ό νέος Κυβερνήτης.

"Όπου κι αν πάει, Φασουλή,
μέγα κακόν τον άπειλει.
Κι εκεί σωρεία θαυμαστών,
κι εκεί για κρίσμα τόσος,
κι από την φρίκη των λιστών
κι εκεί δεν θα γλυτώσει.

Κι εκεί θ' ακούη ν' άντηχούν φιλελευθέρων έπη,
κι εκεί Προέδρους γύρω του Συντεχνιών θα βλέπη,
κι εκεί ψηλά σε κορυφές
όρέων άπατήτων
θ' ακούη σύννους τας σοφάς
ιδέας των έγκρίτων.

Και τότε με προγράμματα θα δέχεται σωτήρια
κάθε πατριωτάκι,
κι εκεί θ' ακούονται φωνές από συλλαλητήρια
κατά του Ζυμβρακάκη,
γιατί δεν φαίνεται ευμένης προς φυλακών ίππότας
και προς χασισοπότας

Κι εκεί θα φθάνη ποταμός ρητορικών σιέλων,
κι εκεί θ' ακούεται φωνή να σκούζει στον Λευτέρη:
"Ω! τρεις αλλοίμονον σ' αυτόν, που τώρα και στο μέλλον
ποθεί τό κράτος των Ρωμηών σε τάξι να τό φέρη.

Τούτος έχει να τραβήξει φοβερά μαρτύρια
με συλλαλητήρια,
τούτος και φιλελευθέρων θα κινήσει την χολήν
κι επί πίνακος θα θέλουν τουτου την κεφαλήν.

Λόγος μ' εξήγησιν στην σημασίαν της Ανορθώσεως και την ουσίαν.

Θέλουμε την Ανόρθωσιν, αλλά χωρίς ζημία,
θέλουμε την Ανόρθωσιν μ' έφοδους σε Ταμεία,
θέλουμε την Ανόρθωσιν να τριέξη, να πατάξη,
άλλ' όχι κι αύστηρότητα μη βρέξη και μη στάξη.

Θέλουμε την Ανόρθωσιν κι έμεις με τό σωστά μας,
άλλά χωρίς να χάσωμεν τό δικαιώματά μας,
θέλουμε την Ανόρθωσιν κυρίαν του κυριού μας,
άλλά και να πηγαίνωμε στους τοίχους προς νερού μας.

Θέλουμε την Ανόρθωσιν παντού να βασιλεύη,
άλλ' όμως και της τράπουλας τό κράτος να δουλεύη,
θέλουμε την Ανόρθωσιν ως μόνον καταφύγιον,
άλλά να μην κτυπή κι έμεις με κνούτον και μαστίγιον.

Την Ανόρθωσιν ποθώ
και την παρακολούθω
κι όνειρα μεγάλη πλαττώ.

Μά δεν πρέπει και για αυτή
να με κάνουν άνω κάτω,
και να μου τραβούν ταυτί.

Την Ανόρθωσιν κι' εγώ
διαρκώς ύμνολογώ
στον πατριωτών τό πλήθη.

Μά δεν πρέπει και για τούτη
να λησμονηθώ, τσιφούτη,
τόσα πατριά μας ήθη.

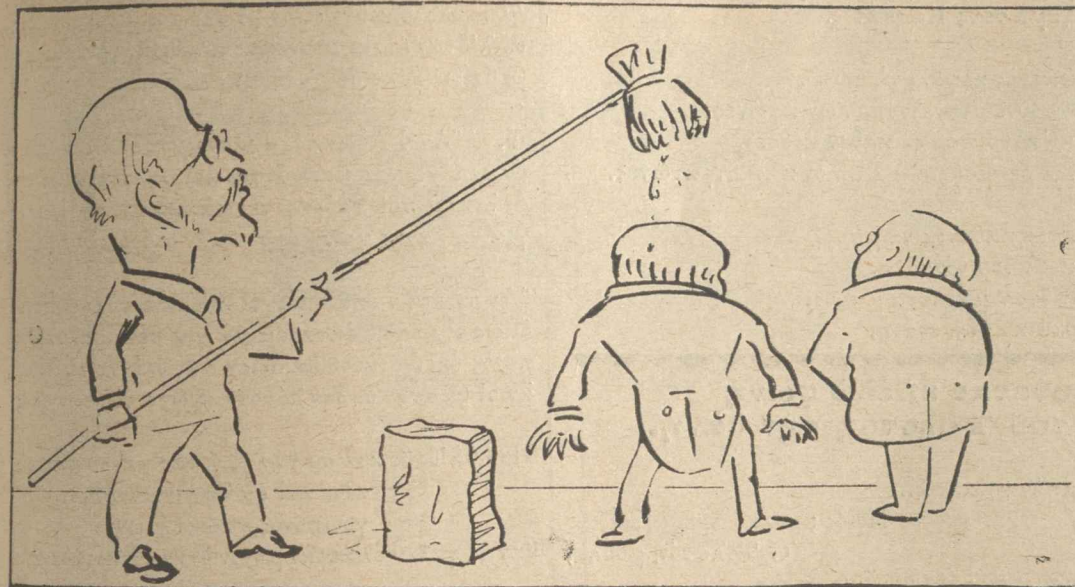
Είθε νέαν σωτηρίαν
όντως να κατεργασθώ,
μά και την έλευθερίαν
του λαού να σεβασθώ.

Είθε ν' ανορθώση φρένας
και τό δόντια της να τριέξη,
καθενός Ρωμηού τσολιά.

"Όμως να μ'πορής καθένας
εις τό γλέντι του να ρίξη
και καμμία πιστολιά.

Την Ανόρθωσι ποθοῦμε,
μά χωρίς να λυπηθοῦμε.
"Ας πατάξη κι' ας κτυπήσει,
μά χωρίς να μας λυπήσει.

Προς αυτήν καθείς ας ρέπη,
και για αυτήν οι πατριώται
ας φρενιάζουν όλοένα.

Χρεια πληρεξουσίου απόρους και πλουσίου.

Μά και να μας επιτρέπη
στην Εύρωπη πότε πότε
να γλεντούμε τό κλεμμένα.

Καλώς όρισε και τούτη
με χρυσά φτερά και πάλι
και με νικητήρια.

Και με φτώχειας και με πλούτη,
με ρεμούλας και με ζάλη,
και συλλαλητήρια.

Λαίς έλευθερος σκιρτά
προς έκλογών άγωνα,
κι' έλπίδας τόσας άναρτά
σ' αυτήν την Αμαζόνα.

Χαίρε, Παντάνασσα χρυσή,
λαίς φιλελευθέρων,
που κάλπης νόσημα νοσεύ,
έμπρός σου στέκει χαίρων
κι' όμόφωνος γεραίρων
τό γενικόν συμφέρον.

"Ελα να παρηγορήσεις
πατριώτας λυπημένους
για την καταντία του γένους.

Άλλά μην περιορίσεις
κι' άγαστάς έλευθερίας
έλευθεράς μορταρίας.

Ποθοῦμε την Ανόρθωσιν χωρίς να μας πειράξη,
ποθοῦμε την Ανόρθωσιν, αλλά χωρίς μαράξι,
ποθοῦμε την Ανόρθωσιν μ' εκδήλωσιν μανίας,
και χάριν ταύτης γράφωμεν: άνάγκη ειλικρινείας.

Γι' αυτής της Ανορθώσεως τους δοκοντείους νόμους
κάστανα δεν χαρίζομε,
μά να μας τε κι' έλευθεροι σε ρούγαις και σε δρόμους
αγρίως να γκαρίζομε.

Την σηπεδόνα θέλουμε της πρώην Ρωμοσύνης
να κόψη της Θεάς αυτής άμείλικτος ρομφαία...
'Ανόρθωσις, ανόρθωσις, και στον βωμόν εκείνης
βλέπομεν πληρεξούσιον και Ράλλην τον βαφέα.

'Ανόρθωσις... κι' Ανατολή και Δύσις μας συγχάριε...
νάτην... σιμόνει φαεινή,
μά και κανείς μη λησμονή
πως των Ρωμηών ο τράχηλος ζυγόν δεν υποφέρει.

'Ανόρθωσις... καθείς για αυτήν την τσέπη του σκαλίζει
και πλούτος άπροσδόκητος τό κράτος κατακλύζει.

Και μόνον σύ, κρεμαντάλα,
όλο για φτώχεια κλαίγεις,
και θέλεις σώνει και καλά
παίς άπορος να λένεσαι.

Ψάλε την θεάν σου γών,
που πολλούς από ζυγόν
πειθαρχίας θα λυτρώσει
και θα μας σκορπεί στεργίνας...
αυτήν ψάλλουν και καμπόσοι
στρατιώται Κεφαλήνες.

Και τό πόδι των πατοδν,
και δεσμά δουλείας σπάνε,
κι' από τους Κορπούς ζητούν
στην Κεφαλλονιά να πάνε.

Σ' εκείνην ευχαρίστως σάκκο και χαραβάνα
φορτώνονται: στής πλατάκας.

γιατί τῶν Κεφαλλήνων δὲν συμφωνοῦν τὰ πιάνα
μαζί με τοὺς Κορφαίτες.

Δὲν εἰμπορεῖ σὲ κανενὸς κεφάλι νὰ χωρέσῃ
πῶς θὰ καρποφορήσουνε διπλῶν Βουλῶν ἄγωνες,
ὅταν δὲν γίνεται καὶ αὐτό, ποῦ σὲ καθέν ἄρέσει,
καὶ ὅποταν δέχονται δεσμοὺς καὶ Στόλοι καὶ Στρατῶνες.

Πρέπει καθέννας νὰ ἔμπορῇ
τὸ κέφι του νὰ κἀνῃ,
καὶ ὅποταν μάλιστα μπουρὶ
Ρωμαῖκο τὸν πιάνη.

Ἀκούεται καὶ ἔδω φωνὴ γὰρ τοῦ Τολστόη τὴν θανή.

Φ. — Ἀπέθανε λοιπὸν καὶ αὐτός...

Π. — Ποιός;

Φ. — Ὁ Τολστόη, μούλε,
ἀκτῆμον κατκαθίσμα, σκληράδε, μουζικέ, δοῦλε,
Θεὸς σχωρέστον... ἔσθυσε καὶ δὲν βρυχᾶται πλέον
ὁ τῆς Ρωσσίας Λέων.

Ἀκουσε τὸ φτερούγισμα μῆξε μαύρης κουκουδάγιας,
ἄκου καὶ τὴν φωνὴ τῆς:
ἔσθυσε τῆς Γλασνάγιας
ὁ μέγας ἐρημίτης.

Ἀστὴρ μεγάλος ἔδυσε, κόμης, ἀριστοκράτης,
ὅπου μὴ μπλοῦζα πάντοτε φοροῦσε σὰν χωριάτης,
καὶ ἔρραβε τὰ παπούτσια του μὲ τὸ δικό του χέρι
χειμῶνα καλοκαίρι.

Λέοντα τὸν ὠνόμαζαν, καὶ ἦτο τῶν ὀντι Λέων,
ὕπερ τῆς ἀναστάσεως τοῦ σύμπαντος παλαίον,
καὶ ἐκεῖνος τὴν ἀνόρθωσιν ἐπόθει τῶν μουζικῶν
καὶ τῶν δουλοπαροίκων.

Ἀπέθανεν ὁ βρυχηθεὶς
ἐμπρὸς στήν δεσποτείαν,
ὁ καὶ ζυπνὸς ὄνειρευθεὶς
ἀγγέλων πολιτείαν.

Ἀπέθανεν ὁ πάντοτε ποθήσας τὴν σιγὴν,
ὁ μ' ἔρωτα καλλιεργῶν ἀνάματον τὴν γῆν,
ἀλλὰ καὶ σπείρων σὲ ψυχὰς πνευματικῶν ἀπόρων
ἐλευθερίας σπόρον.

Ἐπεριφρόνει τὸν παρὰ τὰ τόσα μεγαλεῖα του,
καὶ ποσοστὰ δὲν ἤθελε ποτὲ γὰρ τὰ βιβλία του,
ἀλλ' ὅμως ἡ Τολστόενα σὰν παγκτική κυρὰ
ἀποστροφὴν δὲν ἔδειχνε καὶ ἐκεῖνη στὸν παρὰ,
καὶ εἶχε μὲ τὸν φιλόσοφο συχνά, φιλονικεῖα
γὰρ τούτη τὴν βλακεία.

Σὲ τοῦτον τὸν φιλόσοφο, τὸν κόμητα, τὸν πλούσιο,
ποῦ δὲν τὸν ἐσκεφθήκαμε καὶ αὐτὸν γὰρ πλῆρες οὐσίας,
σὲ τοῦτον, ποῦ δὲν ἤθελε χρημάτων προστριβὰς,
ἔτρεχαν νὰ τοῦ δώσουνε γενναίως ἀμοιβὰς.

Μὰ στοὺς Ρωμηοὺς τοὺς συγγραφεῖς καὶ τοὺς καλὰ κερκότες,
ποῦ κατὰ συγκατάβασιν δέχονται καὶ παράδες,
κανέννας ἀφιλότιμος δὲν δίνει ποσοστὰ,
καὶ ἂν τοὺς τὰ δώσῃ κάποτε δὲν εἶναι καὶ σωστά.

Ἄν καὶ ἓνας κόμης πλούσιος, ἂν καὶ ἓνας ἄρχων ἦτον,
ἐν τούτοις τὸν κατέθλιβε τὸ πλῆθος τῶν πενήτων
καὶ ἡ ρυπαρεία καὶ ὁ πηλὸς αὐτῆς τῆς οἰκουμένης,
καὶ ἤθελε στήν Γλασνάγια του νὰ ζῇ καὶ αὐτὸς σὰν πένης.

Π. — Σὰν εἶσαι κόμης πλούσιος, σὰν ἔχῃς τὸν ἀργύριον,
ἔμπορεῖς νὰ κἀνῃς τὸν φτωχόν, τὸν μισοκακομοίρη,
ἀλλ' ὅταν εἶσαι φουκαρὴς ἀλήθεια, φουκαρὴ,
βεβαίως ρόλο δὲν ἔμπορεῖς νὰ παίζῃς ταλλάρη.

Φ. — Ἄν ὁ Λέων τῆς Γλασνάγιας ἔκανε τὸν παπούτσι,
ὅμως εἶχε γὰρ παπούτσια καὶ φαλτσέτα καὶ πετοῖ,
ἀλλὰ σὺ ποῦ θάβρης τέτοια, κακομοίρη Περικλέτο,
γὰρ νὰ κἀνῃς μοναχὸς σου καὶ σεβρὸ καὶ στιβαλέτο;

Ἄν τὴν γῆν ἐκαλλιέργει καὶ ἔκανε τὸν γεωπόνον
ὅμως εἶχε γῆς ἐκτάσεις, μὰ γὰρ σένα, φαμφαρόνο,
ποιὸς ἐκεῖνος, ποῦ θὰ δώσῃ γῆς ὀλίγης μερικῆς,
ἂν οἱ Θεσσαλοὶ δὲν λύσουν πρῶτα τὸ γεωργικόν;

Ποῦ θὰ βρῇς καὶ σὺ τὴν γῆν; πῶς καὶ σὺ καρποὺς θὰ δώσῃς;
πῶς καὶ σὺ θὰ γίνῃς, τλῆμον,
γεωπόνος, γαιοκτήμων;
Θάχῃς γαῖαν ἐλαφράν μόνον ὅταν τὰ κορδῶσῃς.

Καὶ νῦν θὰ στρέψωμεν καὶ ἑμεῖς πρὸς τὸ φιλοσοφεῖν,
καὶ νῦν θὰ στεφανώσωμεν μεγάλην κορυφήν.

Ἀπέθανεν ἐκεῖνος,
καὶ ἀκούετ' ἔνας θρηῖνος
ὁξὺς τῆς Μοσκοβίτζας.

Μουζικοὶ τὸν θρηνοῦν,
καὶ σκληροὶ προσκυνοῦν
πνευματικῆς σκληριᾶς.

Π. — Καὶ τὴν ἄλυσωμεν καὶ ἑμεῖς μὲ τὸσον κόσμον καὶ
τὸν ἐρημίτην Λέοντα.
Ἵμνους καὶ ἑμεῖς τονίσωμεν
στοὺς ὕμνους τῶν Μουζικῶν,
καὶ μαχητὴν ὕμνήσωμεν
πολέμων καλλινίκων.

ποῦ γὰρ τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς ἐμάχετο τὴν τόνωσιν,
καὶ ἐπόθησε στὸ γῆρας τοῦ τελείαν ἀπομύνησιν,
ὡς ὅτου μ' ἔνα στεναγμὸν ἐξέπνευσεν ὁδύνης,
χωρὶς καὶ τὴν Ἀνόρθωσιν νὰ δῇ τῆς Ρωμηοσύνης.

Φ. — Πάντα θὰ στεφανώνεται στὸν κόσμῳ καὶ ἓνας καὶ ἄλλος
φιλόσοφος μεγάλος,
προφήτης οὐρανόπεμπτος, μεγαλομάρτυς, ἥρωας,
ὁ κόσμος ὅμως διαρκῶς
θὰ μένῃ δοῦλος τῆς σαρκὸς,
καὶ μέσ' στήν ἰσότη τῶν παθῶν θὰ χάνεται σὰν χοῦφος.

Π. — Ὅσα καὶ ἂν πονῶν δρῇ Φασουλῆ, φιλόσοφοι μεγάλοι,
ὁ κόσμος θάνατι πάντοτε στὸ τῶν ὀντι του χάλε,
καὶ ἐκεῖνος τοὺς πόνους του καὶ τὰ χεῖρα του τοῦ θὰ σέρνῃ,
μὰ μήτε καὶ τὸ χέρι τοῦ θὰ παύῃ νὰ σὲ δέρνῃ.
Καὶ γὰρ φιλοσοφίαν μὰ χαρὰ καὶ στή μούρη,
ποῦ μὲ τῆς θεωρίας σου μοῦ γίνεσαι τσιμποῦρι.

Καὶ καμπόσας ποικιλίας,
μ' ἄλλους λόγους ἀγγελίας.

Ἐκείνον τὸν Λουκιανόν, τὸν ἀριστὸν ἐν πᾶσι,
ἐκείνον τὸν ἀθάνατον τῶν πάλαι συγγραφέων,
ποῦ εἰμποροῦσε τελεῖν νὰ μῆξε τὸν μεταφράσῃ
παρὰ μόνον μὰ γραφίς τῶν ὀντι, κορυφαία,
ὁ Κονδυλάκης ὁ κλεινός,
ὁ κατ' ἡμᾶς Λουκιανός;

Τῶν Δρακοντάθλων ἔπος ἀρίτως ποιηθὲν
τοῦ Δέλτα Ζαχαρία, καὶ ἐν Σμύρῃ τυπωθὲν.

Ἐκδοσὶν καὶ ἄλλην νέαν ὁ Φασουλῆς ἀγγέλλει
τῆς Ἀδελφῆς τῆς Μάρθας τοῦ Σπύρου Παγκαλίου.